

Europaudvalget

Udenrigsudvalget

Christiansborg
DK-1240 København K

Tlf. +45 33 37 55 00
Fax +45 33 32 85 36

www.ft.dk
ft@ft.dk

Udtalelse om Kommissionens grønbog om EU's budgetstøtte til tredjelande i fremtiden (KOM (2010) 586) 8. december 2010

Kære Anne-Marie Meldgaard

Ref. 10-000798-2

Kontakt
Morten Villumsen
Udvalgssekretær

Dir. tlf. +45 3337 3617

Morten.Villumsen@ft.dk

Europaudvalget bad i brev af 25. oktober 2010 om Udenrigsudvalgets udtalelse om Kommissionens grønbog om budgetstøtte. Udvalget har haft lejlighed til at drøfte grønbogen og har i den forbindelse følgende bemærkninger:

Udvalget finder, at budgetstøtte er blevet et naturligt element i EU's udviklingsbistand. Budgetstøtten er en måde at fremme ejerskab hos modtageren på og at mindske de transaktionsomkostninger, der er mellem giver og modtager i form af forskellige rapporteringsformater m.m. til de forskellige donorer.

Kriterier for budgetstøtte

Det er imidlertid vigtigt at have for øje, at alle samarbejdslande er forskellige, og at der derfor ikke kan laves en fast model for støtte, der passer til alle lande. Budgetstøtte passer ikke nødvendigvis til alle samarbejdspartnere. Kommissionens forslag om en dynamisk anvendelse af kriterierne for budgetstøtte synes derfor væsentlig og velkommen. I den forbindelse bør Kommissionen sikre en tydeliggørelse af de risici, der kan forventes ved at arbejde med budgetstøtte over for en europæisk offentlighed, når det besluttes at indgå aftaler om budgetstøtte.

Tillid og åbenhed

En forudsætning for at indgå i en gensidigt forpligtende relation omkring budgetstøtte er, at der er gensidig tillid mellem partnerne. Tillid til, at de aftalte politikker efterleves og tillid til, at der er eller vil blive etableret de nødvendige institutioner for at fremme gennemsigtighed og åbenhed i forvaltningen. I en række tilfælde vil sådanne institutioner ikke være fuldt udbyggede ved samarbejdets start, men må styrkes i løbet af samarbejdet. Det gælder eksempelvis rigsrevision el.lign.

Samtidig bør EU styrke samarbejdslandenes mulighed for at øge egenfinansieringen af samfundsudviklingen ved at opbygge en kapacitet til at sikre afgifts- og skatteindtægter på sigt. De nationale institutioner, der opbygges for

at håndtere budgetstøtte, må ikke overstige det institutionelle behov, som samarbejdslandet selv kan understøtte på længere sigt.

Parlament og offentlighed

Budgetstøtte fremhæves ofte som et redskab til at give større ejerskab i modtagerlandet. Det er imidlertid udvalgets opfattelse, at ejerskabet kan styrkes ved at inddrage parlamentet i udarbejdelse og godkendelse af nationale udviklingsplaner og budgetter. Det kunne f.eks. være gennem et aktivt finansudvalg og større parlamentarisk kontrol af de offentlige budgetter og åbenhed derom. Det vil styrke det langsigtede mål med samarbejdet ved skiftende regeringer. Samtidig er det vigtigt at inddrage civilsamfund i ejerskabet til bistanden. Civilsamfund og medier er en vigtig aktør for at sikre åbenhed om offentlige budgetter, især når statsinstitutionerne er svage.

Donorkoordination

Udvalget finder, at Kommissionens ønske om en høj andel af generel budgetstøtte overordnet set er fornuftigt, idet der dog må være forskelle afhængig af landets kapacitet til håndtering af budgetstøtte. I den forbindelse konstaterer udvalget, at Kommissionen i en række tilfælde formodentlig vil være en af de få donorer, der har den fornødne kapacitet lokalt til at kunne indgå i et samarbejde om generel budgetstøtte. Bilaterale donorer vil i en række tilfælde alene have kapacitet til sektorbudgetstøtte.

Af samme grund bør Kommissionen engagere sig i koordineringen med andre donorer, så der sikres sammenhæng både i forhold til den politiske dialog med samarbejdslandet og i forhold til implementeringen af støtten. Kommissionen kan på den måde i langt højere grad end i dag bidrage til at reducere transaktionsomkostningerne for samarbejdslandet ved at fremme donorkoordination og -rapportering.

Tidshorisont

Endelig er det udvalgets holdning, at budgetstøtte har begrænset relevans, hvis samarbejdsrelationen er kortsigtet. Udvalget bifalder derfor Kommissionens oplæg til såkaldte MDG-kontrakter med en tidshorisont på seks år. Hvis budgetstøtte skal give resultater, må tidshorisonten for det gensidigt forpligtende samarbejde være af en vis længde. Det understreger samtidig behovet for inddragelse af et bredere parlamentarisk og civilsamfundsgrundlag i udarbejdelsen af strategierne.

Med venlig hilsen

Marion Pedersen
Formand